

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDRACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
OPĆINSKI SUD U TUZLI
Broj: 32 0 Mals 378423 20 Mals
Tuzla, 10.11.2023. godine

OPĆINSKI SUD U TUZLI, sudija Faruk Arnaut, u pravnoj stvari tužioca "Drvotrans" d.o.o. Srebrenik, Babunovići 56, kojeg zastupa punomoćnik Advokat Hajrudin Škahić iz Srebrenik, protiv tuženog I.R. ... K., R.S., kojeg zastupa punomoćnik Advokat Ševkija Šehić iz Živinice, radi duga, v.sp. 700,00 Eura protivrijednosti 1.369,08 KM, zaključio je glavnu raspravu dana 21.09.2023. godine u prisustvu punomoćnika tužioca i punomoćnika tuženog, a dana 10.11.2023 godine, donio je slijedeću

P R E S U D U

I

ODBIJA SE kao neosnovan tužbeni zahtjev koji glasi;

„Obavezuje se tuženi I.R. ...K., R. S. da tužiocu "Drvotrans" d.o.o. Srebrenik po osnovu duga isplati iznos od 700,00 Eura-a, što u provrijednosti iznosi 1.369,08 KM, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom počev od 26.08.2018. godine pa do isplate, kao i da mu nadoknadi troškove parničnog postupka, a sve u roku od 15 dana od dana prijema presude.“

II

OBAVEZUJE SE tužitelj da tuženom naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 660,00 KM, u roku od 15 dana od dana prijema presude.

III

Sa ostatkom potraživanja na ime troškova postupka, preko dosuđenog iznosa zahtjev tuženog se odbija kao neosnovan.

O b r a z l o ž e n j e

Dana 27.04.2020. godine tužilac je podnio tužbu protiv tuženog, radi isplate duga u iznosu od 700,00 Eura, što u protivrijednosti iznosi 1.369,08 KM. Iz tužbe proizilazi da je tužitelj po osnovu naloga tuženog vršio usluge prevoza robe, te da je po tom osnovu tuženi ostao dužan iznos od 1.369,08 KM, da je više puta usmeno pozivao tuženog na plaćanje duga, na čije pozive se tuženi oglašio, zbog čega je prinuđen putem tužbe da kod ovog suda ostvaruje prava iz poslovnog odnosa o prevozu robe. Tokom postupka i u završnom izlaganju, tužitelj navodi da je dokazao osnov i visinu tužbenog zahtjeva, konkretno da iz CMR lista proizilazi da je kao primalac robe označen tuženi, odnosno da

iz provedenog dokaza vještačenja po vještaku ekonomske struke proizilazi da postoji dug prema tužitelju u utuženom iznosu. Predlaže da sud udovolji tužbenom zahtjevu i da naknadi tužitelju troškove postupka.

U odgovoru na tužbu od 06.01.2021. godine tuženi navodi da u potpunosti osporava tužbeni zahtjev, da je odmah po prispjeću sporne fakture ... u junu 2018. godine istu reklamirao tuženom, obzirom da je izvršenu uslugu prevoza vozač tužitelja trebao da fakturiše i izvrši naplatu od krajnjeg kupca kao primatelja robe-prevoza. Tuženi ne spori da je tužitelj vršio prevoz peletiranog ogrjevnog drveta kojeg je tuženi u reexportu iz BiH slao za Italiju i Njemačku tokom 2018 godine. Međutim, tuženi osporava potraživanje duga za izvršenu uslugu prevoza od strane tužitelja. Tuženi navodi da je na fakturi naznačeno da krajnji kupac plaća prevoz na istovaru direktno prevozniku, da je na fakturi naznačeno FCA (franko prevoznik-mjesto isporuke), što po tvrdnjama tuženog znači da tuženi krajnjem kupcu fakturiše samo cijenu prodaje robe, a da prevoznik fakturiše svoje usluge prevoza krajnjem kupcu. Tuženi u činjeničnom supstratu odgovora na tužbu navodi tok poslovne saradnje između tužitelja i tuženog u ranijim poslovima prevoza robe, u kojima je tužitelj troškove prevoza fakturisao direktno krajnjim kupcima kao primateljima robe, a što se u konkretnom slučaju odnosi na firmu krajnjeg kupca Obex s.a.s iz Italije.

Na pripremnom ročištu i u završnom izlaganju na glavnoj raspravi, tuženi navodi da se u konkretnom slučaju radilo o međunarodnom prevozu robe, te da se u konkretnom slučaju ima primijeniti CMR konvencija, da je u članu 6. Konvencije predviđen sadržaj tovarnog lista, a da je jedan od sadržaja i podatak o plaćanju troškova prevoza. Obzirom da isti nije popunjen, to prema navodima tuženog, troškovi prevoza padaju na teret primaoca robe, a navedeno u smislu primjene člana 20. Zakona o rješavanju sukoba zakona sa propisima drugih zemalja i člana 659. stav 2. Zakona o obligacionim odnosima, zbog čega tuženi osporava osnovanost zahtjeva, odnosno ističe prigovor nedostatka pasivne legitimacije, ističe prigovor zastare potraživanja, osporava visinu tužbenog zahtjeva i predlaže da sud odbije tužbeni zahtjev.

Odlučujući o tužbenom zahtjevu tužioca sud je proveo pripremno ročište i ročište za glavnu raspravu na kojem su provedeni dokazi i izvršen uvid i čitanje u nalaz vještaka ekonomske struke Hidajet Lipjankić dipl. ecc. koji je saslušan na ročištu za glavnu raspravu, te je izvršen uvid i čitanje u: Račun broj ... od 10.06.2018. godine, CMR broj ..., na okolnost da je tužilac izvršio prevoz i kao prevoznik predao pošiljku Folisada d.o.o. primaocu Obexas Italia, i to 24 palete ogrevnog drveta Carinska deklaracije carinske ispostave Orašje broj ... od 06.06.2018. godine, a koja carinska deklaracija je pravila ovu robe, Analitička kartica konta za ... I ... godinu, na okolnost da tužilac u svom knjigovodstvu vodi potraživanje prema tuženom, Međunarodni tovarni list CMR No ..., na okolnost da li je u istom ugovoreno ko vrši plaćanje troškova prevoza i na koji način Račun broj ... od 06.06.2018. godine izdata od tuženog prema OBEX sas Italija (za robu koja je prevožena po predmetnom cmr), a na okolnost da u istoj nije obračunat trošak prevoza od strane tuženog prema kupcu-primaocu pošiljke, Račun tuženog broj ..., ... i ... na okolnost postojanja ranije saradnje između parničnih stranka, posebno u pogledu naplate troškova prevoza, odnosno kako su isti naplaćivani.

Sud je nakon savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza posebno i svih dokaza zajedno u smislu odredbe čl. 8. Zakona o parničnom postupku FBiH, odluku kao u izreci presude donio iz slijedećih razloga:

Među strankama nije sporno da su bili u poslovnom odnosu, te da je tužilac po osnovu usmenog naloga datog od strane tuženog izvršio uslugu prevoza robe, a na relaciji Srebrenik-Italija (ino prevoz). Sporna je činjenica da li je tužitelj ovlašten da zahtjev za naknadu troškova na ime izvršene usluge ino prevoza potražuje od tuženog kao naručioca prevoza i pošiljaoca robe predmeta prevoza, odnosno sporna je činjenica da li je tuženi pasivno legitimisan u pogledu zahtjeva tužitelja za isplatu duga.

Na osnovu uvida u carinsku deklaraciju carinske ispostave Orašje broj: ... od 06.06.2018. godine, proizilazi da je predmet carinske deklaracije roba-ogrjevno drvo u paleti/ogrjevno drvo, a u kojoj deklaraciji je kao pošiljalac naznačen Polisada d.o.o. Srebrenik, kao primatelj tuženi, sa naznakom brojeva „24 palete“, te ukupnog fakturisanog iznosa od 1.776,00 KM, zatim sa naznakom zemlje porijekla BiH, a zemlje krajnjeg odredišta Srbija.

Predmetnu carinsku deklaraciju prati faktura broj: ... od 06.06.2018. godine (koju je prilikom izrade nalaza i mišljenja koristio vještak ekonomske struke), a iz kojeg proizilazi da je firma Polisada d.o.o. Srebrenik izvršila prodaju artikla drva u paleti, naznačene količine proizvoda 24, po cijeni 1.776,00 KM.

Uvidom u CMR list broj ..., proizilazi da je od strane pošiljaoca robe Polisada d.o.o. Srebrenik, za primaoca robe I.R. Srbija (tuženog), od strane tužitelja vršen prevoz robe. U tački 5. CMR-a naznačeno je da je popratni list istoga faktura ..., zatim u tačkama 6.7.8.9. CMR-a da je predmet prevoza 24 palete ogrjevnog drveta, količine od 23.070,00 kg kako stoji u tački 11 CMR-a, da se izvozno carinjenje vrši od strane BH Šped d.o.o. Srebrenik što proizilazi iz tačke 13. CMR-a. U tački 14. CMR-a pod stavkom odredbe o plaćanju vozarine sud uviđa da nije označeno da li robu plaća pošiljalac ili primalac, sa naznakom FCA Srebrenik. Pomenuti CMR list je potpisan i ovjeren pečatom tužitelja kao prevoznika, a u tački 24. pod naznakom pošiljku preuzeo proizilazi da je rubrika potpisana i ovjerena od strane OBEX s.a.s. Via stradelle Italija.

Uvidom u račun broj ... od 10.06.2018. godine, proizilazi da je tužitelj usluge prevoza robe-ino prevoza na relaciji BiH-Italija fakturisao tuženom iznos od 700,00 €, odnosno da prema analitičkoj kartici za i godinu koju vodi tužitelj na konto duga tuženog u finansijskoj dokumentaciji tužitelja, evidentirano je potraživanje prema tuženom u iznosu od 1.369,08 KM.

Uvidom u račun broj ... od 06.06.2018. godine, izdatog od strane tuženog za primaoca računa Obex s.a.s. Italija, proizilazi da je na ime isporučene robe predmeta prevoza tuženi krajnjem kupcu fakturisao iznos od 1.920,00 KM.

Tokom postupka provedeno je vještačenje po vještaku ekonomske struke Hidajetu Lipjankiću dipl. ecc., sa zadatkom da utvrdi da li postoji dug tuženog prema tužitelju i po kom osnovu. Iz nalaza vještaka proizilazi da je koristeći dokumentaciju iz spisa predmeta i finansijsku dokumentaciju dostavljenu od strane parničnih stranaka utvrdio osnov i tok poslovnog odnosa parničnih stranaka. Kako iz pisanog nalaza proizilazi da je tuženi angažovao tužitelja da izvrši prevoz na relaciji Srebrenik BiH-Italija, a koji prevoz je tužitelj izvršio i ispostavio račun broj ... od 10.06.2018. godine, a na osnovu međunarodnog tovarnog lista-CMR-a broj ... izdatog od strane firme Polisada d.o.o. Srebrenik. Vještak u pisanom nalazu pojašnjava tok poslovnog odnosa, koji je tekao na način da je izvoznik Polisada d.o.o. Srebrenik prodao robu tuženom, te izdao račun broj ... i CMR broj ... u kojem je naveo paritet FCA Srebrenik. Na osnovu uvida u CMR list vještak zaključuje da je tuženi angažovao tužitelja kao prevoznika da preveze robu iz Srebrenika (izvezno carinjenje u carinskoj ispostavi Orašje) za krajnje odredište Italija, **a obzirom da je robu prodao u tranzitu**, zbog čega je tužitelj direktno robu iz BiH vozio za Italiju. Po navedenom osnovu na ime izvršene usluge prevoza robe tužitelj je ispostavio račun broj ... tuženom. **Vještak također konstatuje da je CMR list uredno potpisan i ovjeren od strane primaoca robe u Italiji Obex s.a.s.** Vještak na osnovu uvida u analitičke kartice tužitelja utvrđuje da do dana sačinjavanja nalaza pomenuta faktura u iznosu od 700,00 € nije plaćena.

Na ročištu za glavnu raspravu, vještak je konstatovao da u odjeljku 14. CMR-a nije navedeno isključivo ko plaća troškove prevoza, te da je u pisanom nalazu izjašnjenje o sadržaju i značenju upisa FCA Srebrenik naveo, kako bi mogao utvrditi nalogodavca prevoza, obzirom da nije bilo pisanog naloga o prevozu.

Sud je nalaz i mišljenje vještaka prihvatio kao objektivan u dijelu izjašnjenja toka poslovnog odnosa između parničnih stranaka u vezi prevoza robe koja je predmet tužbenog zahtjeva, s tim da nalaz i mišljenje vještaka u dijelu izjašnjenja ko je u obavezi da izvrši plaćanje izvršene usluge od strane tužitelja sud nije mogao prihvatiti, a obzirom da se radi o pravnom pitanju čiji stav će zauzeti sud donesenom presudom.

Na osnovu ocjene izvedenih dokaza, sud zaključuje da je robu koja je predmet ovog prevoza (24 palete ogrjevnog drveta) firma Polisada d.o.o. Srebrenik prodala tuženom i po tom osnovu i izdala fakturu broj ... i CMR list broj Dalje slijedi da je tuženi robu prodao u tranzitu i radi prevoza angažovao tužitelja kao prevoznika robe na relaciji Srebrenik BiH-Italija, te da je robu uredno zaprimio primalac tereta Obex s.a.s. Italija. Sud utvrđuje da u rubrici 14. CMR lista naslovljenoj pod odredbe plaćanja vozarine, proizilazi da nije naznačeno ko plaća troškove prevoza, a što potvrđuje i vještak ekonomske struke tokom usmenog pojašnjenja nalaza i mišljenja.

Dakle, iz predmetnog poslovnog odnosa koji je predmet ovog spora, proizilazi da je tuženi kao pošiljalac prodane robe, angažovao tužitelja kao prevoznika, a koji je na osnovu usmenog naloga o prevozu dostavio i isporučio robu primaocu tereta, Obex s.a.s. Italija.

Obzirom da se u konkretnom slučaju radi o prevozu robe uz naknadu cestom na vozilima u kojima je mjesto prijem robe za prevoz i mjesto odredišta dvije različite zemlje, a koje

su ugovornice Konvencije o ugovoru za međunarodni prevoz robe drumom (CMR) objavljen u Sl. listu FNRJ-Međunarodni ugovori broj: 11/58, a da je Italija članica od 03.04.1961. godine (u daljem tekstu-Konvencije), a koju je Bosna i Hercegovina preuzela notifikacijom o sukcesiji dana 01.09.1993. godine, to se u rješavanju konkretnog spora imaju primijeniti odredbe Konvencije shodno odredbi člana 1. stav 1. iste.

Osim navedenog sud na osnovu izvršenog uvida u CMR list broj ..., zaključuje da je primjena Konvencije ugovorena na samom tovarnom listu u vezi predmetnog prevoza robe.

Stoga ustanovivši težišni kontakt radi primjene materijalnog prava po predmetnoj tužbi koja ima element inostranosti, za razmatranje osnovanosti zahtjeva imaju se primjenjivati odredbe Konvencije.

Tako je odredbom člana 6. stav 1. tačka i) Konvencije propisano da tovarni list sadržava između ostalog i podatke o troškovima u vezi prevoza (troškovi prevoza, dodatni troškovi, carina i dr. izdatci učinjeni od zaključenja ugovora do vremena isporuke).

Odredbom člana 4. Konvencije propisano je da odsutnost, neispravnost ili gubitak tovarnog lista neće imati uticaja na postojanje ili valjanost ugovora o prevozu koji će ostati podložan odredbama ove Konvencije.

Kako na osnovu zaključka suda da u CMR listu nije naznačeno ko je u obavezi da izvrši plaćanje troškova prevoza robe koju je prevezio tužilac, to se za ocjenu obaveze plaćanja imaju primijeniti odredbe Konvencije koje regulišu navedeno pitanje.

S tim u vezi, odredbom člana 13. stav 2. Konvencije, propisano je da primatelj koji se koristi svojim pravom na prijem robe i tovarnog lista dužan je platiti i naknadu za robu navedenu u tovarnom listu, a što po ocjeni ovog suda može biti drugačije ugovoreno ukoliko je drugačije određen način plaćanja vozarine tovarnim listom (član 6. stav 1. tačka i. i član 6.stav 2. Konvencije).

Razmatrajući istaknuti prigovor nedostatka pasivne legitimacije na strani tuženog, sud cijeni da je isti osnovan.

Naime, da bi stranka u sporu bila obveznik plaćanja određene obaveze ista mora biti u materijalno pravnom odnosu sa povjeriocem, odnosno da iz tog odnosa ili iz zakona proizilazi obaveza plaćanja predmetnog duga. Iz izvedenih dokaza, proizilazi da su tužitelji i tuženi bili u poslovnom odnosu iz osnova usmenog ugovora o međunarodnom prevozu robe, na način da je tuženi kao pošiljalac angažovao tužitelja kao prevoznika robe, za krajnjeg kupca u inostranstvu kao primatelja robe. Međutim, iz poslovnog odnosa ne proizilazi da su parnične stranke saglasile obavezu tuženog da izvrši plaćanje na ime izvršene usluge prevoza robe, a iz Konvencije koja se ima primjenjivati na međunarodni prevoz robe, proizilazi da je obaveza plaćanja robe iz osnova ino prevoza bila na strani primatelja robe u Italiji kao krajnjeg kupca.

Stoga, kako tuženi nije obveznik plaćanja potraživanog iznosa na ime prevoza robe po osnovu ugovora i Konvencije koja se ima primjenjivati kao zakon u ovom predmetu spora, to sud zaključuje da tuženi nije pasivno legitimisan za potraživanje naplate duga iz predmeta ovog spora.

Razmatrajući istaknuti prigovor zastare potraživanja, sud cijeni da je isti osnovan:

Odredbom člana 32. Konvencije propisano je da rok zastarjelosti prava na pokretanje postupka u vezi sa prevozom po ovoj Konvenciji je jedna godina dana, koji rok počinje da teče za predmet ovog spora kako je propisano pod tačkom c) ovog člana Konvencije „u svim drugim slučajevima-po isteku roka od tri mjeseca od datuma zaključenja ugovora o isporuci. Dan od koga rok za pokretanje postupka počinje da teče neće se uračunavati u rok.

Imajući u vidu da je ugovor o isporuci robe prevozom od strane tužioca zaključen dana 06.06.2018. godine kao dana naznačenog u CMR listu broj ..., to proizilazi da rok zastare potraživanja za tužitelja od jedne godine počinje teći protekom tri mjeseca od zaključenja ugovora, tj. od 08.09.2018. godine. Obzirom da je tužba kod ovog suda podnesena dana 27.04.2020. godine, to sve i da je tuženi pasivno legitimisan u pogledu zahtjeva za isplatu potraživanih troškova prevoza robe, pravo tužitelja da kod suda potražuje iznos duga ima se smatrati zastarjelim.

Imajući u vidu iznesene razloge u obrazloženju ove odluke, sud je odbio zahtjev tužitelja kao neosnovan, kako je to odlučio u stavu I izreke presude.

Sud je cijenio i ostale provedene dokaza i istaknute navode, ali kako nisu bili od uticaja na drugačiju odluku suda, to iste nije posebno obrazlagao.

O troškovima postupka sud je odlučio shodno odredbi člana 386. stav 2. i člana 396. Zakona o parničnom postupku.

Troškovi tuženog sastoje se od nagrade za zastupanje na odgođenom pripremnom ročištu od 14.04.2022. godine u iznosu od 60,00 KM, zastupanja na odgođenom pripremnom ročištu od 04.07.2022. godine u iznosu od 60,00 KM, zastupanja na odgođenom pripremnom ročištu od 03.11.2022. godine u iznosu od 60,00 KM, zastupanja na pripremnom ročištu od 09.01.2023. godine u iznosu od 240,00 KM, te zastupanja na ročištu za glavnu raspravu od 12.10.2023. godine u iznosu od 240,00 KM. Dosuđeni iznosi naknade troškova parničnog postupka određeni su na osnovu člana 12. člana 13. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata, s tim da ukupni troškovi tuženog dosuđuju se u iznosu od 660,00 KM, a kako je sud odlučio u stavu II izreke presude.

Sa ostatkom potraživanja na ime troškova zastupanja tuženog na odgođenim ročištima od 04.07.2022. godine i 03.11.2022. godine, zahtjev tuženog preko dosuđenog iznosa se odbija kao neosnovan (po Adv. tarifi pripada 25% od pune radnje).

Sudija
Faruk

Arnaut

POUKA:

Protiv ove presude dozvoljena je žalba u roku od 15 dana od dana prijema presude. Žalba se podnosi Kantonalnom sudu u Tuzli, putem ovog suda u četiri primjerka. Žalbom se može pobijati presuda samo zbog povreda odredaba parničnog postupka i zbog pogrešne primjene materijalnog prava.